

Prifysgol
Aberystwyth
University

Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2010/11

Sefydliad y Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig

Prifysgol Aberystwyth

Gogerddan

Aberystwyth

Ceredigion SY23 3EB

Ffôn: 01970 622253

E-bost: farmsurv@aber.ac.uk

<http://www.aber.ac.uk/en/ibers/enterprise-kt/fbs/>

Rhagair

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn ymchwilio incwm ffermydd Cymru er cyn yr Ail Ryfel Byd ac mae 2011/12 yn nodi 75 mlwyddiant yr Arolwg. Mae'r Arolwg, sy'n cael ei gydnabod fel yr un mwyaf awdurdodol ar sefyllfa ariannol a pherfformiad incwm ffermydd, yn darparu gwybodaeth i wneuthurwyr polisi ar gyflwr economaidd y diwydiant ac yn darparu data cymharol gwerthfawr ar gyfer asesu perfformiad ffermydd unigol.

Mae'r llyfryn hwn yn seiliedig ar yr Arolwg Busnes Fferm (FBS) llawn sy'n cynnwys gwybodaeth a gasglwyd ar dros 550 o ffermydd Cymru a ddewiswyd ar hap. Bwriad y llyfryn yw darparu teclyn meincnodi sy'n hawdd ei ddefnyddio i ffermwyr ac mae'n cynnwys y wybodaeth ariannol a ffisegol ddiweddaraf am y prif fathau o ffermydd yng Nghymru. Mae'r canlyniadau a ddangosir yn groes i rai agweddau o fethodoleg yr FBS a'r ffordd o gyflwyno canlyniadau, er enghraifft, mae mewnbynnau tybiannol megis gwerth rhentu ar gyfer ffermydd ym meddiant y perchennog a llafur di-dâl wedi cael eu cymryd allan tra bo taliadau cyllid wedi cael eu cynnwys, er mwyn i'r ffigurau hyn gynrychioli costau gwirioneddol. Mae'r llyfryn hwn yn dangos llafur di-dâl i ddibenion cyfeirio yn unig ac hefyd mae ond yn cynnwys rhai mathau o ffermydd. Ar gyfer dadansoddiad cynhwysfawr ac ar gyfer ddadansoddi tueddiadau blwyddyn ar flwyddyn ar incwm, cyfeiriwch at y canlyniadau llawn a gyhoeddwyd yn adroddiad blynyddol 'Arolwg Busnes Ffermydd yng Nghymru: Canlyniadau Ystadegol ' (ar gael ar-lein).

Mae Aberystwyth wedi bod yn gysylltiedig ag astudiaethau'r tir ers 1878, a'r FBS yw ei chytundeb ymchwil hynaf. Priodol felly yw cydnabod yn ddiolchgar y llu o ffermwyr ledled Cymru sydd wedi darparu gwybodaeth fanwl; Llywodraeth Cymru sy'n ariannu'r Arolwg presennol; Cyswllt Ffermio am noddi'r llyfryn hwn a staff yr Arolwg, ddoe a heddiw.

Tony O'Regan
Cyfarwyddwr yr Arolwg Busnes Fferm

Cyflwyniad

Mae proffidioldeb yn ganolog i unrhyw fusnes fferm, er y bydd gan ffermwyr lawer o amcanion busnes a phersonol eraill. Mae'r amrywiaeth o ran perfformiad ac elw a welir yn y llyfryn hwn yn dangos yn eglur ehangder y newidiadau posib. Drwy gymharu neu 'feincnodi' perfformiad fferm, gellir adnabod cryfderau posib a manau gwan y busnes. Dylai pob cynhyrchwr fod yn ymwybodol o'i gostau cynhyrchu ei hun a sut y maent yn cymharu â chostau ffermwyr eraill.

Mae'r canlyniadau yn y llyfryn wedi eu gosod allan fel a ganlyn gan ddangos data ar gyfer y busnesau sy'n perfformio'n ganolog a'r rhai hynny sydd yn y traean uchaf:

1. Data Fferm Gyfan (Tudalennau 5 – 16)

Yn yr adran data fferm gyfan ceir cyfrifon elw a cholled a mantolen gryno ar gyfer chwe gwahanol fath o fferm. Dengys y canlyniadau gyfartaledd elw neu golled y ffermydd hyn ynghyd â'r cyfartaledd fesul hectar. Dangosir hefyd faint a graddfa stocio'r ffermydd ynghyd â dangosyddion perfformiad allweddol, perthnasol eraill.

2. Data Elw Bras (Tudalennau 17 – 20)

Yn y llyfryn ceir data ar gyfer wyth gwahanol fenter fferm. Mae elw bras yn cymharu incwm gyda chostau uniongyrchol cynhyrchu. Mae angen cryn ofal wrth ddefnyddio elw bras gan nad yw costau anuniongyrchol (sefydlog) y cynhyrchu yn cael eu hystyried.

3. Data Costau Cynhyrchu (Tudalennau 21 – 22)

Yn y llyfryn ceir costau cynhyrchu ar gyfer pedwar allbwn amaethyddol. Ystyrir cyfanswm cost cynhyrchu fesul uned. Trwy ystyried y costau uniongyrchol ac anuniongyrchol (a ddyfernir fesul uned da byw) mae cynhyrchwr mewn gwell lle i ystyried pa mor gystadleuol ac effeithiol yw'r fenter.

DIFFINIADAU O DERMINOLEG A NODIADAU EGLURHAOL

Hectarau effeithiol (Eff/ha) Golyga arwynebedd y fferm gyfan ar ôl tynnu arwynebedd ffyrdd, coetiroedd, tir diffaith ac adeiladau ac ar ôl ystyried porfa bras yn ôl ei arwynebedd cyfwerth o dir pori da.

Cynllun y Taliad Sengl Disodlwyd holl gymorthdaliadau a oedd yn gyswllt â chynhyrchiant gyda Chynllun y Taliad Sengl fel rhan o ailstrwythuro'r polisi amaethyddol cyffredin (CAP).

Mathau o Ffermydd

Mynydd Yn yr Ardal Dan Anfantis Fawr yn bennaf.

Ucheldir Yn yr Ardal Dan Anfantis yn bennaf.

Llawr Gwlad Y tu allan i'r Ardal Llai Ffatriol yn bennaf.

Data Fferm Gyfan

Penderfynu data fferm gyfan Caiff y data ar gyfer y traean uchaf o gynhyrchwyr ei benderfynu yn ôl elw ar ôl rhent a chyllid fesul hectar effeithiol.

Cymorthdaliadau anuniongyrchol Cymorthdaliadau na gafwyd eu dadgyplu e.e. cynllun Organig, Tir Gofal a ESA. Mae'n cynnwys Tir Mynydd ar ffermydd llawr gwlad a godro os yn berthnasol.

Costau cnydau eraill Yn cynnwys holl gostau porthiant a chnydau eraill e.e. hadau, chwystrellion, lapio a chortyn ond nid gwrtaith a chontractio.

Contractio penodedig Contractio y gellir ei gysylltu â mentrau penodedig e.e. combeinio, cneifio a gwasgaru slyri.

Costau fferm cyffredinol Mae costau fferm cyffredinol yn cynnwys trydan, ffôn, trwyddedau, yswiriant, ffioedd proffesiynol a thanysgrifiadau.

Incwm amrywiol Yn cynnwys contractio, rhent bythynod, taliadau fforddfraint, ac unrhyw incwm amrywiol arall. Yn cynnwys elw o unrhyw fentrau arall sydd ddim yn arddangos.

Cyfran o'r fferm a berchnogir Gwerth Net wedi ei fynegi fel canran o'r asedau cyfan.

Cyfradd Stocio (glu/adj. forage ha) Unedau pori da byw fesul hectar o dir porthiant wedi'i gymhwysu.

Unedau Da Byw (LU) ac Unedau Pori Da Byw (GLU) Cyfnewidir niferoedd da byw yn unedau da byw ar sail amcangyfrif o anghenion ynni, er mwyn cyfrifo cyfanswm stocio'r da byw sy'n pori ar y fferm.

Buchod godro – allbwn arall Allbwn net o werthu/brynu gwartheg a lloi. Hefyd yn cynnwys newid mewn gwerth.

<i>Llafur taledig</i>	Cyfanswm y llafur a dalwyd yn cynnwys llafur achlysurol, rhan amser a llawn amser.
<i>Llafur di-dâl (heb gynnwys ffermwr a'i briod)</i>	Llafur di-dâl neu lafur a dderbynnir am daliad sydd yn llai na'r hyn a delir fel arfer am y gwasanaeth. Ni chaiff llafur di-dâl ei gynnwys yn yr elw ar ôl rhent a chyllid.
<i>Costau tir</i>	Yn cynnwys costau'n berthnasol i atgyweirio adeiladau ac adnoddau tir e.e. gwrychoedd, ffensio, walio, ffosydd a chlwydi. Hefyd yn cynnwys costau dŵr.
<i>Cyllid</i>	Yn cynnwys costau banc, taliadau llog ac unrhyw log prydlesu/hur-bryniant. Dim yn cynnwys ad-daliadau cyfalaf.
<i>Data Elw Bras</i>	Y pen ar sail y fuches / ddiadell. Dangosir i'r mentrau penodol drwy dynnu'r costau uniongyrchol (amrywiol) o'r allbwn perthnasol.
<i>Costau da byw eraill</i>	Mae costau da byw eraill yn cynnwys prynu deunyddiau megis gwellt, comisiwn gwerthu a chostau penodol eraill y mentrau da byw.
<i>Porthiant a chostau porthiant</i>	Yn cynnwys costau eraill i borthiant, gwrtaith contractio porthiant a chostau tir pori tymhorol.
<i>Data Costau Cynhyrchu</i>	Rhannu costau amrywiol a sefydlog gyda'r cilogram o gig (mewn pwysau byw) neu litr o laeth a gynhyrchir. Penodi'r costau sefydlog ar unedau pori da byw ar ôl i'r cyfran o unrhyw dir â'r a/neu incwm amrywiol gael ei ddi-ddynnu. Yn drefnedig drwy elw net.
<i>Adnewyddu buches/diadell</i>	Newid yng ngwerth da byw magu, wedi ystyried gwerthiant anifeiliaid a phryniant anifeiliaid magu.
<i>Pŵer a pheiriannau</i>	Yn cynnwys atgyweirio peirianwaith, tanwydd, contractio arall a dibrisio peiriannau.
<i>Adeiladau</i>	Costau tir a dibrisiad adeiladau.
<i>Elw net</i>	Allbwn ar ôl cyfanswm costau/mewnbwn i fentrau penodol.

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 125

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	33679	278	314
Defaid	42021	346	493
Cnydau a phorthiant	2535	21	29
Taliad Sengl	34854	287	339
Tir Mynydd	4293	35	42
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	5482	45	78
Incwm amrywiol	4144	34	47
CYFANSWM ALLBYNNAU	127008	1046	1342
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	16630	137	148
Costau tir pori tymhorol	5751	47	58
Milfeddygol a meddyginiaethau	4452	37	40
Costau da byw eraill	7467	62	67
Gwrteithiau	7553	62	64
Costau cnydau eraill	1730	14	19
Contractio penodedig	3270	27	32
CYF. COSTAU NEWIDIOL	46853	386	428
Llafur y telir amdano	3924	32	26
Contractio arall a llogi peiriannau	786	6	5
Tanwydd a thrwsio	10282	85	92
Dibrisiant peiriannau	11348	94	106
Costau ffermio cyffredinol	8892	73	83
Costau tir	3980	33	31
Dibrisiant adeiladau	3150	26	28
CYF. COSTAU SEFYDLOG	42362	349	371
CYFANSWM MEWNBYNNAU	89215	735	799
ELW CYN RHENT A CHYLLID	37793	311	543
Rhent	2532	21	16
Cyllid	3019	25	17
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	32242	265	510
Llafur di-dâl	6105	50	62

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	67	7	51
CYFANSWM ASED AU	975437	282888	890173
CYFANSWM DYLEDION ALLANOL	68484	24571	71582
GWERTH NET	906953	258317	818591
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	93	91	92

DATA FFISEGOL	Pob fferm Traean uchaf	
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	107.83	98.32
Ydau a chnydau eraill	1.07	1.70
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	43.58	66.86
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	152.48	166.88
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	121.28	115.26

DA BYW	Pob fferm Traean uchaf	
	nifer	nifer
Buchod sugno	47	44
Gwartheg eraill	94	94
Defaid magu	604	699
Defaid eraill	418	532

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm Traean uchaf	
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.20	1.25
Gwerthiant ŵyn parod (nifer y famog)	0.90	0.92
Gwerthiant ŵyn parod (£ y oen)	67.42	70.81
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.91
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	962	1033
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	677	699
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.08	1.19

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 120

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm Traean uchaf £/eff.ha.	£/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	11591	77	127
Defaid	50051	334	520
Cnydau a phorthiant	695	5	10
Taliad Sengl	33777	225	308
Tir Mynydd	5635	38	47
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	7171	48	76
Incwm amrywiol	4259	28	46
CYFANSWM ALLBYNNAU	113179	755	1134
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	14277	95	133
Costau tir pori tymhorol	5717	38	49
Milfeddygol a meddyginiaethau	3804	25	35
Costau da byw eraill	5409	36	50
Gwrteithiau	5573	37	49
Costau cnydau eraill	1086	7	10
Contractio penodedig	2422	16	25
CYF. COSTAU NEWIDIOL	38288	254	351
Llafur y telir amdano	3451	23	36
Contractio arall a llogi peiriannau	610	4	4
Tanwydd a thrwsio	8921	60	81
Dibrisiant peiriannau	8941	60	76
Costau ffermio cyffredinol	8321	56	74
Costau tir	3460	23	29
Dibrisiant adeiladau	2423	16	18
CYF. COSTAU SEFYDLOG	36127	242	318
CYFANSWM MEWNBYNNAU	74415	496	669
ELW CYN RHENT A CHYLLID	38764	259	465
Rhent	3054	20	16
Cyllid	2527	17	20
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	33183	222	429
Llafur di-dâl	5024	34	38

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	58	11	51
CYFANSWM ASED AU	944297	210331	663897
CYFANSWM DYLEDION ALLANOL	61614	42772	68781
GWERTH NET	882683	167559	595116
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	93	80	90

DATA FFISEGOL	Pob fferm Traean uchaf	
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	124.68	101.21
Ydau a chnydau eraill	0.44	1.06
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	87.80	60.20
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	212.92	162.47
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	149.85	116.53

DA BYW	Pob fferm Traean uchaf	
	nifer	nifer
Buchod sugno	16	15
Gwartheg eraill	32	35
Defaid magu	976	996
Defaid eraill	634	665

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm Traean uchaf	
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.08	1.14
Gwerthiant ŵyn parod (nifer y famog)	0.73	0.77
Gwerthiant ŵyn parod (£ y oen)	56.77	61.38
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.92
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	937	968
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	654	685
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.75	1.01

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 89

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	30918	283	373
Defaid	41519	379	588
Cnydau a phorthiant	5738	52	73
Taliad Sengl	29597	271	325
Tir Mynydd	2560	23	25
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2910	27	35
Incwm amrywiol	5362	49	63
CYFANSWM ALLBYNNAU	118604	1084	1482
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	13861	127	169
Costau tir pori tymhorol	3677	34	50
Milfeddygol a meddyginiaethau	3971	36	43
Costau da byw eraill	6738	62	81
Gwrteithiau	8314	76	104
Costau cnydau eraill	2256	21	24
Contractio penodedig	4137	38	47
CYF. COSTAU NEWIDIOL	42954	394	518
Llafur y telir amdano	3363	31	24
Contractio arall a llogi peiriannau	888	8	10
Tanwydd a thrwsio	9545	87	103
Dibrisiant peiriannau	10132	93	102
Costau ffermio cyffredinol	8099	74	77
Costau tir	4307	39	35
Dibrisiant adeiladau	3124	29	33
CYF. COSTAU SEFYDLOG	39458	361	384
CYFANSWM MEWNBYNNAU	82412	755	902
ELW CYN RHENT A CHYLLID			
Rhent	3743	34	37
Cyllid	2273	21	21
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	30176	274	522
Llafur di-dâl	4733	43	57

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	45	6	38
CYFANSWM ASEDAU	822632	160388	842734
CYF. DYLEDION ALLANOL	47480	13573	89308
GWERTH NET	775152	146815	753426
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	94	92	89

DATA FFISEGOL	Pob fferm Traean uchaf	
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	104.31	111.21
Ydau a chnydau eraill	2.73	4.32
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	8.85	5.26
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	115.89	120.79
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	109.41	116.65

DA BYW	Pob fferm Traean uchaf	
	nifer	nifer
Buchod sugno	34	37
Gwartheg eraill	91	113
Defaid magu	512	752
Defaid eraill	393	609

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm Traean uchaf	
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.36	1.45
Gwerthiant ŵyn parod (nifer y famog)	1.16	1.27
Gwerthiant ŵyn parod (£ y oen)	70.33	72.48
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.88	0.93
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	887	927
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	654	719
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.14	1.35

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 53

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	31372	371	550
Defaid	31166	369	469
Cnydau a phorthiant	11716	139	169
Taliad Sengl	23191	274	338
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2190	26	28
Incwm amrywiol	5209	62	56
CYFANSWM ALLBYNNAU	104844	1241	1610
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	14103	167	192
Costau tir pori tymhorol	2237	26	47
Milfeddygol a meddyginiaethau	2767	33	32
Costau da byw eraill	6001	71	93
Gwrteithiau	6337	75	74
Costau cnydau eraill	2763	33	47
Contractio penodedig	3980	47	47
CYF. COSTAU NEWIDIOL	38188	452	532
Llafur y telir amdano	2081	25	13
Contractio arall a llogi peiriannau	623	7	4
Tanwydd a thrwsio	8178	97	107
Dibrisiant peiriannau	8976	106	119
Costau ffermio cyffredinol	8713	103	112
Costau tir	3112	37	29
Dibrisiant adeiladau	2350	28	25
CYF. COSTAU SEFYDLOG	34033	403	409
CYFANSWM MEWNBYNNAU	72221	855	941
ELW CYN RHENT A CHYLLID			
Rhent	4589	54	53
Cyllid	2154	25	17
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	25880	307	599
Llafur di-dâl	3912	46	57

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	22	8	23
CYFANSWM ASED AU	690730	182447	821536
CYF. DYLEDION ALLANOL	23941	24773	97246
GWERTH NET	666789	157674	724290
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	97	86	88

DATA FFISEGOL	Pob fferm Traean uchaf	
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	76.43	60.53
Ydau a chnydau eraill	5.30	5.62
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	7.22	6.58
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	88.95	72.73
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	84.56	68.25

DA BYW	Pob fferm Traean uchaf	
	nifer	nifer
Buchod sugno	23	12
Gwartheg eraill	95	108
Defaid magu	367	313
Defaid eraill	284	285

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm Traean uchaf	
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.39	1.46
Gwerthiant ŵyn parod (nifer y famog)	1.20	1.36
Gwerthiant ŵyn parod (£ y oen)	73.51	73.58
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.86	0.87
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	947	967
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	640	713
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.35	1.50

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 65

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Buchod godro - llaeth	182848	1904	2630
- allbwn arall	434	5	55
Gwartheg eraill	34549	360	529
Defaid	11300	118	83
Cnydau a phorthiant	4959	52	35
Taliad Sengl	28103	293	374
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	3259	34	26
Incwm amrywiol	3212	33	33
CYFANSWM ALLBYNNAU	268664	2799	3765
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	62414	650	794
Costau tir pori tymhorol	8196	85	138
Milfeddygol a meddyginiaethau	8794	92	105
Costau da byw eraill	18770	195	238
Gwrteithiau	15794	164	208
Costau cnydau eraill	4111	43	41
Contractio penodedig	11518	120	113
CYF. COSTAU NEWIDIOL	129597	1349	1637
Llafur y telir amdano	9316	97	79
Contractio arall a llogi peiriannau	824	9	10
Tanwydd a thrwsio	15422	161	165
Dibrisiant peiriannau	15735	164	214
Costau ffermio cyffredinol	14264	148	176
Costau tir	7441	77	71
Dibrisiant adeiladau	8404	87	98
CYF. COSTAU SEFYDLOG	71406	743	813
CYFANSWM MEWNBYNNAU	201003	2092	2450
ELW CYN RHENT A CHYLLID	67661	707	1315
Rhent	4002	42	29
Cyllid	6484	68	35
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	57175	597	1251
Llafur di-dâl	8868	92	150

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	34	2	29
CYFANSWM ASED AU	1005623	-	811961
CYFANSWM DYLEDION ALLANOL	138726	-	189981
GWERTH NET	866897	-	621980
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	86	-	77

DATA FFISEGOL	Pob fferm	Traean uchaf
ARWYNEBDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	90.38	79.28
Ydau a chnydau eraill	2.32	1.32
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	12.28	7.10
CYF. ARWYNEBDD (gwirioneddol)	104.98	87.70
CYF. ARWYNEBDD (effeithiol)	96.05	81.96

DA BYW	Pob fferm	Traean uchaf
	nifer	nifer
Buchod godro	113	128
Buchod sugno	1	4
Gwartheg eraill	121	148
Defaid magu	194	101
Defaid eraill	109	60

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	6925	7224
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1152	1234
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	1584	1656
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	23.34	23.39
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.84	2.06

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 54

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Buchod godro - llaeth	255072	2367	2892
- allbwn arall	-1065	-10	33
Gwartheg eraill	40979	380	458
Defaid	2875	27	13
Cnydau a phorthiant	5447	51	46
Taliad Sengl	33578	312	338
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2526	23	11
Incwm amrywiol	5292	49	31
CYFANSWM ALLBYNNAU	344704	3199	3822
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	81766	759	880
Costau tir pori tymhorol	9166	85	77
Milfeddygol a meddyginiaethau	10670	99	90
Costau da byw eraill	23472	218	230
Gwrteithiau	15055	140	143
Costau cnydau eraill	6346	59	58
Contractio penodedig	13486	125	123
CYF. COSTAU NEWIDIOL	159961	1485	1601
Llafur y telir amdano	20773	193	80
Contractio arall a llogi peiriannau	2082	19	10
Tanwydd a thrwsio	20123	187	165
Dibrisiant peiriannau	18754	174	190
Costau ffermio cyffredinol	20222	188	189
Costau tir	6731	62	58
Dibrisiant adeiladau	8236	76	90
CYF. COSTAU SEFYDLOG	96921	899	782
CYFANSWM MEWNBYNNAU	256882	2384	2383
ELW CYN RHENT A CHYLLID	87822	815	1439
Rhent	6336	59	52
Cyllid	9144	85	40
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	72342	671	1347
Llafur di-dâl	9980	93	160

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	22	8	24
CYFANSWM ASED AU	1323373	278335	1222497
CYFANSWM DYLEDION ALLANOL	229740	34058	264924
GWERTH NET	1093633	244277	957573
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	83	88	78

DATA FFISEGOL	Pob fferm Traean uchaf	
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	102.98	83.34
Ydau a chnydau eraill	4.22	2.77
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	6.31	4.51
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	113.51	90.62
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	107.75	87.07

DA BYW	Pob fferm Traean uchaf	
	nifer	nifer
Buchod godro	151	127
Buchod sugno	0	0
Gwartheg eraill	146	123
Defaid magu	62	50
Defaid eraill	24	15

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm Traean uchaf	
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	6979	7898
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1208	1439
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	1666	1956
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	24.27	25.12
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.05	2.09

ELW BRAS: DEFAID MYNYDD**2010/11****Pob diadell Traean uchaf**

Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	222	74
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	735	663
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.13	1.34

ALLBWN Y FENTER**£ y famog £ y famog**

Gwerthiant ŵyn - stôr	3.13	1.85
- wedi'u pesgi	49.53	74.12
Gwerthiant defaid eraill	13.83	17.95
Gwerthiant gwlan	1.00	1.24
Amrywiol	0.19	0.02
Newid mewn gwerth	3.63	3.67
Pryniant defaid	-6.40	-7.60
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	64.91	91.25

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	13.28	15.81
Costau tir pori tymhorol	3.21	2.66
Milfeddygol a meddyginiaethau	3.88	4.40
Costau da byw eraill	4.54	5.40
Contractio penodedig	1.00	1.13
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	10.11	12.44
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	36.02	41.84

ELW BRAS**28.89 49.41****ELW BRAS: DEFAID UCHELDIR****2010/11****Pob diadell Traean uchaf**

Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	79	26
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	500	580
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.37	1.59

ALLBWN Y FENTER**£ y famog £ y famog**

Gwerthiant ŵyn - stôr	1.90	0.35
- wedi'u pesgi	86.51	120.09
Gwerthiant defaid eraill	15.17	18.77
Gwerthiant gwlan	1.09	1.12
Amrywiol	0.04	0.03
Newid mewn gwerth	4.37	1.57
Pryniant defaid	-17.28	-22.08
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	91.80	119.85

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	16.26	18.74
Costau tir pori tymhorol	1.73	0.82
Milfeddygol a meddyginiaethau	4.88	5.47
Costau da byw eraill	6.36	7.16
Contractio penodedig	1.19	1.08
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	14.72	15.28
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	45.14	48.55

ELW BRAS**46.66 71.30**

ELW BRAS: DEFAID LLAWR GWLAD		2010/11	
	Pob diadell Traean uchaf		
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	44	15	
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	382	432	
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.43	1.54	
ALLBWN Y FENTER	£ y famog	£ y famog	
Gwerthiant ŵyn - stôr	0.38	0.28	
- wedi'u pesgi	94.19	115.69	
Gwerthiant defaid eraill	16.35	21.42	
Gwerthiant gwlan	1.20	1.12	
Amrywiol	0.00	0.00	
Newid mewn gwerth	2.86	0.39	
Prynant defaid	-17.73	-23.61	
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	97.25	115.29	
COSTAU NEWIDIOL			
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	17.54	17.02	
Costau tir pori tymhorol	1.66	0.53	
Milfeddygol a meddyginiaethau	4.60	4.20	
Costau da byw eraill	7.44	7.97	
Contractio penodedig	1.23	0.99	
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	12.59	11.40	
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	45.06	42.11	
ELW BRAS	52.19	73.18	

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO LLAWR GWLAD		2010/11	
	Pob buches Traean uchaf		
Nifer o fuchesi yn y sampl	16	5	
Maint y fuches (buchod magu)	44	38	
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.86	0.87	
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	915	901	
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	573	763	
ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch	
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	315.69	188.13	
Gwerthiant teirw a buchod	58.02	114.17	
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	426.67	676.98	
Newid mewn gwerth	-34.31	-15.08	
Prynant gwartheg	-87.55	-85.83	
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	678.52	878.37	
COSTAU NEWIDIOL			
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	172.54	123.63	
Milfeddygol a meddyginiaethau	29.75	18.03	
Costau da byw eraill	96.18	115.54	
Contractio penodedig	1.08	1.51	
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	162.93	203.53	
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	462.48	462.24	
ELW BRAS	216.04	416.13	

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO UCHELDIR		2010/11	
	Pob buches Traean uchaf		
Nifer o fuchesi yn y sampl	46	15	
Maint y fuches (buchod magu)	54	54	
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.88	0.91	
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	849	824	
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	671	698	
ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch	
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	354.67	372.34	
Gwerthiant teirw a buchod	79.35	88.78	
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	369.50	408.09	
Newid mewn gwerth	28.89	97.09	
Pryniant gwartheg	-169.98	-219.07	
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	662.43	747.23	
COSTAU NEWIDIOL			
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	132.27	107.13	
Milfeddygol a meddyginiaethau	42.73	38.80	
Costau da byw eraill	77.24	62.07	
Contractio penodedig	6.08	6.67	
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	184.41	167.20	
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	442.73	381.87	
ELW BRAS	219.70	365.36	

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO MYNYDD		2010/11	
	Pob buches Traean uchaf		
Nifer o fuchesi yn y sampl	155	52	
Maint y fuches (buchod magu)	40	37	
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.93	
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	958	1023	
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	683	742	
ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch	
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	549.70	630.87	
Gwerthiant teirw a buchod	94.57	104.78	
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	159.09	152.31	
Newid mewn gwerth	34.24	77.85	
Pryniant gwartheg	-180.18	-188.86	
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	657.42	776.95	
COSTAU NEWIDIOL			
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	181.06	139.17	
Milfeddygol a meddyginiaethau	42.48	41.26	
Costau da byw eraill	84.70	71.53	
Contractio penodedig	3.66	4.19	
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	161.64	141.63	
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	473.54	397.78	
ELW BRAS	183.88	379.17	

ELW BRAS: BUCHOD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL**2010/11****Pob buches Traean uchaf**

Nifer o fuchesi yn y sampl	60	20
Maint y fuches (buchod godro)	110	127
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7113	7868
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	23.28	23.90

ALLBWN Y FENTER**£ y fuwch £ y fuwch**

Llaeth	1655.96	1881.55
Lloi	94.27	92.77
Gwerthiant teirw a buchod	128.03	124.65
Newid mewn gwerth	29.51	12.41
Pryniant gwartheg	-255.45	-229.62
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	1652.32	1881.76

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	459.95	468.48
Milfeddygol a meddyginiaethau	63.46	66.62
Costau da byw eraill	134.66	125.35
Contractio penodedig	20.10	18.33
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	174.99	183.35
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	853.16	862.13

ELW BRAS**799.16 1019.63****ELW BRAS: BUCHOD GODRO LLAWR GWLAD****2010/11****Pob buches Traean uchaf**

Nifer o fuchesi yn y sampl	54	18
Maint y fuches (buchod godro)	152	137
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	6971	8168
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	24.24	25.18

ALLBWN Y FENTER**£ y fuwch £ y fuwch**

Llaeth	1689.68	2056.50
Lloi	83.79	85.48
Gwerthiant teirw a buchod	129.90	158.45
Newid mewn gwerth	1.03	27.67
Pryniant gwartheg	-220.90	-231.54
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	1683.50	2096.56

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	485.64	543.31
Milfeddygol a meddyginiaethau	59.47	56.16
Costau da byw eraill	127.84	148.87
Contractio penodedig	20.36	18.51
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	147.42	151.64
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	840.73	918.49

ELW BRAS**842.77 1178.07**

COSTAU CYNHYRCHU CIG OEN**2010/11****Ceiniogau y kg pwysau byw**

	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	120	40	40
Bwyd	36.13	32.76	39.79
Milfeddygol a meddyginiaethau	8.86	8.43	9.79
Costau da byw eraill	14.62	13.75	15.79
Porthiant	22.60	18.96	25.30
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	82.21	73.90	90.67
ADNEWYDDU DIADELL	13.52	7.65	15.91
Llafur y telir amdano	5.62	3.75	8.35
Pŵer a pheiriannau	35.77	28.07	43.62
Adeiladau	11.75	8.31	17.36
Costau fferm cyffredinol	15.98	11.93	20.87
Rhent	5.68	3.32	8.39
Cyllid	3.03	2.34	4.47
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	77.83	57.72	103.06
CYFANSWM COSTAU	173.56	139.27	209.64
ELW NET	-0.04	38.29	-40.59
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.32	1.43	1.20
Maint y ddiadell	696	636	771
Cyfartaledd oen pwysau byw (kg)	39.06	40.63	36.56

COSTAU CYNHYRCHU LLAETH**2010/11****Ceiniogau y litr**

	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	114	38	38
Bwyd	6.35	5.71	8.58
Milfeddygol a meddyginiaethau	0.84	0.68	0.97
Costau da byw eraill	2.18	1.66	1.95
Porthiant	2.25	1.70	3.94
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	11.62	9.75	15.44
ADNEWYDDU BUCHES	1.48	1.18	3.72
Llafur y telir amdano	0.74	0.38	3.66
Pŵer a pheiriannau	2.46	2.27	4.19
Adeiladau	0.96	0.65	0.84
Costau fferm cyffredinol	1.22	1.16	2.03
Rhent	0.36	0.24	0.54
Cyllid	0.44	0.18	1.57
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	6.18	4.88	12.83
CYFANSWM COSTAU	19.28	15.81	31.99
ELW NET	5.74	9.74	-5.71
Mantais dros ddwysfwyd	17.37	18.48	16.08
Pris llaeth	23.45	23.99	24.66

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION : LLOI SUGNO 2010/11

ceiniog y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	60	20	20
Bwyd	19.86	10.59	32.99
Milfeddygol a meddyginiaethau	10.59	7.26	11.07
Costau da byw eraill	17.51	10.07	22.66
Porthiant	36.19	27.08	43.18
Cyfanswm costau newidiol	84.15	55.00	109.90
Adnewyddu buches	6.56	4.41	8.21
Llafur y telir amdano	9.31	3.15	18.95
Pŵer a pheiriannau	60.55	45.76	78.24
Adeiladau	17.97	11.68	22.73
Costau fferm cyffredinol	26.54	21.91	33.02
Rhent	6.71	6.75	9.33
Cyllid	4.83	3.12	7.38
Cyfanswm costau sefydlog	125.91	92.37	169.65
Cyfanswm costau	216.62	151.78	287.76
Elw net	-79.12	-6.44	-153.06

Mae cynhyrchu lloi sugno yn cyfeirio at gostau buchod sugno a'u lloi hyd at adeg diddyfnu.

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: PESGI 2010/11

ceiniog y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	20	7	7
Bwyd	50.26	50.31	57.73
Milfeddygol a meddyginiaethau	3.57	2.41	4.62
Costau da byw eraill	21.54	19.00	25.87
Porthiant	34.71	25.89	35.92
Cyfanswm costau newidiol	110.08	97.61	124.14
Llafur y telir amdano	8.35	3.64	12.92
Pŵer a pheiriannau	46.10	40.81	48.52
Adeiladau	12.54	11.86	15.90
Costau fferm cyffredinol	18.80	19.70	20.66
Rhent	3.46	4.19	1.85
Cyllid	2.44	2.77	1.13
Cyfanswm costau sefydlog	91.69	82.97	100.98
Cyfanswm costau	201.77	180.58	225.12
Elw net	-34.45	6.42	-73.55

Mentrau pesgi yw'r rhai hynny sy'n prynu gwartheg cryfion ag ifanc, a'r rhai sy'n pesgi lloi fagwyd ar y fferm ar ôl diddyfnu.

Cyswllt Ffermio – yn helpu i ddatblygu’ch busnes

Gwasanaeth gan Lywodraeth Cymru yw Cyswllt Ffermio i helpu busnesau fferm a choedwigaeth yng Nghymru. Mae gennym rwydwaith o staff yn y rhanbarthau i’ch helpu i ddewis pecyn o gymorth sydd wedi’i deilwra i ateb eich gofynion arbennig chi.

- **Cynllun y Fferm Gyfan a’r Gwasanaeth Cyngori Ffermwyr** – yn rhoi cyngor busnes a thechnegol i fusnesau cymwys. Bydd ffermwyr cymwys yn cael **hawlio 80%** o gost cymorth a chyngor personol ar amrywiaeth eang o bynciau yn ôl.
- **Rhaglen Datblygu Sgiliau** – amrywiaeth eang o gyrsiau hyfforddi i ffermwyr cymwys fydd yn gallu **hawlio 80%** o’r gost yn ôl. Gofynnwch am asesiad sgiliau di-dâl a dysgu sut i wella’ch arferion gwaith, bodloni gofynion cyfreithiol ac arallgyfeirio i feysydd newydd.
- **Trosglwyddo gwybodaeth** – Mae ein rhaglen o ddigwyddiadau Cyswllt Ffermio yn cadw’ch bys ar byls yr wybodaeth dechnegol a deddfwriaethol diweddaraf. Byddwch yn gallu rhannu’r arferion gorau a dysgu gan arbenigwyr yn y diwydiant. Mae’r rhaglen wedi’i hariannu’n llawn.
- **Digwyddiadau a rhwydweithio** – ymunwch â’n grwpiau trafod lleol a digwyddiadau rhwydweithio i rannu profiadau â ffermwyr eraill, trafod pynciau llosg y dydd gydag arbenigwyr a datblygu’ch busnes.
- **Arallgyfeirio a rheoli busnesau** – Mae ein grwpiau Agrisgôp yn cwrdd yn rheolaidd i’ch helpu gyda sawl agwedd ar arallgyfeirio a rheoli busnes.

Ffoniwch Ganolfan Wasanaethau Cyswllt Ffermio ar 08456 000 813 neu ewch i www.cyswlltffermio.co.uk

Noddir Cyswllt Ffermio trwy Gynllun Datblygu Gwledig 2007-2013 sy’n cael ei ariannu gan y Gronfa Amaethyddol Ewropeaidd ar gyfer Datblygu Gwledig a Llywodraeth Cymru.